

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INIHOLD: «Himmel og jord skal forgå —» — La oss overveie. — Blomster og tistler fra livets veikanter. — Hvad er «The New Deal» —? — Nordpolsbiskopen og hans hjord. — Det hender i Paris. — Bokanmeldelser. — St. Elisabethostrenes basar. — Herhjemme. — og derute. — Kvinnens virke for hjem og kirke.

„Himmel og jord skal forgå —“

Evangeliet til siste søndagen i kirkeåret forkynner oss om den ytterste dag som engang vil komme for hele menneskeheten, for den jord vi bebor og den himmel vi ser hvelve sig over oss. Og Kristus side- stiller denne ødeleggelse med Jerusalems ødeleggelse som jo mange av hans samtidige også fikk oppleve. De fikk oppleve å se synke i grus alt det som de — med undtagelse av en ganske liten skare — hadde satt langt høiere enn Kristus og hans lære, men de forstod ikke at denne ødeleggelse var begynt i samme stund som den av dem korsfestede Frelser oppgav sin ånd og forhenget inn til det allerhelligste revnet fra øverst til nederst. Og de forstod heller ikke at templets ødeleggelse kun var en liten del av de lidelser som skulde komme over det utvalgte folk fordi det ikke kjente sin besøkelses tid men fornektet sitt hellige kall. Det triumftog som Titusbuen i Rom forherliger og hvor man ser de fangne jøder i lenker slepe sig frem i seierherrens spor er kun en av de mange anledninger, som despotiske makt- havere har benyttet som påskudd til å forhåne og pine den rase som i den avgjørende stund sviktet sin oppgave og derfor gjennom århundrer er blitt sviktet igjen. Den spottet menneskesønnen og mistet menneskeretten — den drepte han som kalte sig veien, sannheten og livet og er senere blitt fedrelands- løs prisgitt de villsomme veier, løgnen og døden. I disse dager er den offisielt i et europeisk land blitt fratatt retten til å hete «det utvalgte folk» og dens historie må ikke mer nevnes i skolenes undervisning.

Men vi vil be for dette hjemsoekte folk at «disse dager skal kortes av» — vi vil ta det inn i vår kjær- lighet nu det stadfester med sin tunge skjebne den fulle sannhet i Kristi ord om den ytterste dag.

Og i lyset av denne store sannhet får også vår egen ytterste dag en egen alvor og vekt. Uavvendelig, time for time, nærmer jo den dag sig da vårt eget livsverk avsluttes og vi skal forgå i alt som utgjør vårt daglige virke, men ikke i den ånd som skapte vår gjerning. Hver gang vårt liv hernede fører oss til begravelser av våre kjære gjelder det derfor om at vi til fulle forstår, at dette dødsfall også er et person- lig bud til oss, en innledning til vår egen lille verdens undergang. Som Kristus fremstillet for menneske- heten Jerusalems ødeleggelse som forløper for hele jordens og hele himlens ødeleggelse er hvert eneste dødsfall en forløper for vår egen død. Men Frelseren vilde ikke være kjærlighetens og barmhjertighetens levendegjørelse på jorden om han kun hadde talt om ødeleggelse, om redsel, om falske profeter, om jam- mer og elendighet i forbindelse med verdens under- gang. Evangeliet på denne kirkeårets siste søndag toner ut i den vidunderlige lignelse om fikentreet: «når grenene på det får sevje og bladene skyter ut, da vet de at sommeren er nær. Slik skal de også vite at han er nær for døren når de ser dette.» Det er som gir han oss valget mellom å knuses under øde- leggelsens gru eller «opløfte våre hoder i håp fordi vår forløsning stunder til», fordi sommeren er nær.

Det er også denne tanke som har inspirert apostlen når han i dagens epistel beskriver de kristnes op- gave som den å «ferdes verdig for Gud og tekkes ham i alt, bære frukt i all god gjerning og vokse i erkjennelse av Gud, styrket med all kraft efter hans herlighets makt til all tålmodighet og langmodig- het med glede.» Måtte den samme tanke bli den bærende kraft også i vårt liv så det gjør oss «ver- dige til å få del i de helliges arvelodd i lyset»!

La oss overveie —

Er vi personligheter?

Har vi et *personlig* liv? Er vi frie og tenkende personligheter eller er vårt åndelige liv ennu kun på fostertilværelsens stade? Handler vi ut fra vårt bevisste selv etter å ha overveiet det vi møter på vår livsvei og truffet vårt valg etter kristne prinsipper? Eller handler vi ettersom vi tilfeldig er i humør til eller etter våre omgivers påtrykk eller etter avisens meninger, etter vårt politiske partis diktatur for ikke å tale om etter den sladder vi låner øre?

Tar vi oss overhodet tid til å overveie, til ettertanke idet vi bevilger oss selv om bare en 5—10 minutters pause og ro i dagens travelhet? Hvordan treffer vi våre avgjørelser? I full frihet eller å ha gjennomtenkt for eller imot — eller ettersom våre instinkter og vår egen private lille morallov beordrer oss?

Hvilke venner søker vi? De som smigrer og roser oss og finner alt vi sier og gjør herlig? Har vi alltid en levende følelse av Guds nærvær, at vi lever i hans nærhet? Søker vi Gud i alle dagens små hendelser, i dens små sorger og små gleder, i den bror som ber oss om hjelp eller i han som innbyr oss til å dele sin glede, i det ensformige arbeid, i det vakre som møter oss? *Gud* er alltid nærværende men ofte er vi fraværende!

Er vi også fraværende når det gjelder den verden vi lever i og blandt? Dessverre må vi vel for det meste svare ja, skjønt vi villig adlyder dens kallen og enn dog tillater den å erobre vår bevissthet. Men allikevel er vi ikke nærværende i den slik at vi vet, hvad den bringer oss og hvor meget vi mangler i å være det virkelige kristne element som den krever at vi skal være ut fra våre ord og vår bekjennelse. Elisabeth Leseur har skrevet: «Hver sjel som løfter sig løfter verden.» De materielle fremskritt betyr intet — ja, er verre enn intet — om de ikke innebærer åndelige fremskritt også. Det er i det lange løp kun de som streber etter hellighet som gir historien dens rette mening: å føre til Gud. Kun de gir alle fremskritt deres rette mål: å tilføre verden mer rettferdighet og mer barmhjertighet.

Å være en personlighet — det er å leve i verden nær Gud og å leve i Gud nær verden.

*

Hvorledes ber vi —?

Ber vi som kristne eller som hedninger? Tror vi at vi kan overtale Gud til å gjøre som vi ønsker ved å overvelde ham med en flom av ord eller ved å kjøpslå med ham: «hvis du vil gjøre slik så skal jeg gjøre slik!» Vel — vi skal ikke forakte alle de bønner som stiger op til Faderen i himlen på samme vis som små barn ber sin far på jorden om sine små

ønskers oppfyllelse — vi skal ikke forakte alle de mange bønner om sundhet, held, forståelse, mat, klær o.s.v. som opsendes fra fromme barnslige sinn — — — men vi skal huske at en sann kristen, nådd til «fullvoksen mandom, til alders mål for full modenhet i Kristus», har annet å be om.

Ber vi som liturgien anviser oss det —? Ber vi for den verden vi lever i, for vårt land, for dets fred, for alle land og alle lands fred? Eller ber vi til en Gud, som «separat» beskytter vår egen nasjon? Ber vi for freden på jorden ut fra privat redsel for hvad en krig kan bringe for ulykker over oss selv, *vår* familie og *våre* eiendeler eller ber vi fordi våre hjerter er fylt av den *ømhet* for alle, som like i de siste dagene så vakkert er stilt frem for oss som en bærende kraft da ofrene for den store brannkatastrofe blev begravet? Har vi det rette forhold mellom bønn og arbeid?

Ber vi som alt avhenger av *Gud* og arbeider vi som alt avhenger av oss —?

Bønnens oss av Gud skjenkte våpen — bruker vi det til Guds rikets fremme eller til fremme av våre små subjektive ønsker, som vi ganske visst ofte kamuflerer for oss selv så vi tror at de har større dimensjoner enn vårt eget lille jeg?

*

Og vår reformiver —?

Hvor gjerne vil vi ikke reformere verden! Og hvor synes vi ikke det er lett: bare la oss få komme til makten om kun en eneste dag — og dere skal få se!

Men hvad med vår *egen* reform? Hvad om vi begynte med å ville reformere oss selv før vi tar fatt på andre og annet? I grunnen er det så enkelt — men det er nok så fortvilende enkelt, for det er «bare» å utføre til fullkommenhet det som teologene kaller vår «standsplikt», altså *virkelig* å fullføre hvad vi er satt til å utføre.

Går vi inn for *denne* oppgave vil vi snart finne at det blir ikke stort tid og store krefter til overs til å reformere andre. Og vi vil finne en ting til: den «lille vei», som Terese av Jesusbarnet har kartlagt slik at vi nu alle om vi vil kan finne den i våre egne sjeles land. Vi vet jo alle om den — men er vi virkelig begynt selv å gå den? Ellers har jo nemlig ikke vår viten om den stor verdi selv om vi sentimentalt beundrer den rosenstrøende helgen fra Lisieux nok så meget. Denne lille vei, det daglige livs vei til Gud, er vår tids innsats i den kristne bevissthet — den er dagliglivets pliktvei i åndens lys og under åndens ledelse.

Har vi funnet den selv eller søker vi veien til Gud oppe blandt stjernene idet vi glemmer at vi ikke må bygge oss boliger på Tabor?

La oss reformere oss selv —:

Blomster og tistler fra livets veikanter.

En rekke opplevelser og overveielser.

Kalenderen sier at det nu er en stemningsfull årstid. Allehelgens dag og Allesjeles dag. Gråværet igår svant for et høstens solskinn, som nu lyser over gravstedene med deres inskripsjoner: født — død — født — død. Og tiden imellem synes kort selv om det er 50 år .....

Rart at folk man nøie har kjent og som syntes «gamle», da man så dem i sine embeder og verdigheter dog ikke blev eldre enn 50—60 år. Selvfølgelig er det også eldre iblandt når man vandrer på den store kirkegård i Köln eller på Campo santos lille kirkegård ved siden av Peterskirken eller på Assistens kirkegården i København eller på Vor Frelsers gravlund i Oslo .....

Jo eldre man blir, jo underligere synes livet, jo fler vidunderer opdager man på livets vei. Ting man i ungdommen iler forbi idet man higer efter «store» og «interessante» opplevelser synes nu forunderlige — om det så er et barn, en gutt som for 14 år siden kun var en mikroskopisk menneske-spire og nu ser på en med tindrende øiner og ikke uten kritikk — eller om det er en kornaker, kanskje grønn, kanskje allerede gul, som ikke eksisterte for noen måneder siden.

Stadig, som det allerede er skrevet for tusener av år siden, blomstrer og visner gresset, mens vi tenkende vesener ved å overveie det bevisst kan løfte oss op til de evige begreper .....

Disse og de følgende linjer skal ikke på noen måte være annet enn noen slike overveielser på grunnlag av et tilbakeblikk på livsveien. En livsvei som har vært uten betydning og ganske almindelig som millioner av andre livsveier. Men det er dog dem som sier at den ikke er helt almindelig og de sier tillike at det kan opmuntre mennesker å høre beretninger fra den. Derfor blir dette skrevet — og det vil bli fler blomster enn tistler og ingen unødige beklagelser eller politiske kannestøperier. Den som skriver på sin måte, men i likhet med den tyske av

istedetfor å kritisere det politiske livs mangel på ærlighet og dets partiegoisme — kan vi ikke bli sannere og kjærligere selv?

Istedetfor å bebreide samfundet dets kulde og hårdhet — kan vi ikke bli varmere og mer deltagende selv?

Istedetfor å forarges over de bitre og hensynsløse offentlige diskusjoner — kan vi ikke bli vennligere og høfligere selv?

Istedetfor — — skal vi ikke hver for sig overveie de mange, mange ting som vi personlig kan utfylle disse tankestreker med?

Katolsk aksjon tar sin begynnelse med dette arbeid!

mange kjente forfatter Alban Stolz, vil forsøke å bringe noe godt og øve en særlig form for prestegjerning — den han ved megen sykdom og mange andre forhold er blitt hindret i å utøve før.

Det er en lang vei fra huset på hjørnet av Akersgaten og Keysers gate ned til torvet av en liten, gammel men vakker by ved Weserfloden i Tysklands hjerte. Og veien var den gangen virkelig lang, reisen varte flere dager, og dertil kunde komme ekstraordinære forsinkelser ved at sjøen mellem Gøteborg og København eller i selve Storebelt var en drivende is- og snemasse.

Da jeg for noen tid siden fløi samme vei tok jeg i København niste med, men på den korte, deilige turen var det så meget å legge merke til at jeg ved min fremkomst til den lille by opdaget at jeg helt hadde glemt den og derfor kunde glede mine venner med de berømte gode danske smørrebrød. Hele reisen varte fra om morgenen kl. 8 til om middagen kl. 12, skjønt den siste delen tilbakelagdes pr. jernbane med en times opphold i Hannover!!

Allikevel: det er ikke bare til Tipperary det er lang vei men også til Tyskland — åndelig sett. Trafikk-fremskrittet skal ikke benektes — men ellers opplever den eldre mann nu det samme som gutten hadde oplevd en gang: forskjell i nesten alt mellem her oppe og der nede. Naturskjønheten undtatt — det er like deilig å bakes av sommersolen i en seilbåt på Kristianiafjorden som på Weserfloden, og det er alltid deilig å sitte skjult i blomstenes paradis enten det er på en fjellmark, i en bøkeskog eller et engdrag .....

Men mennesker, forhold, mat, undervisningsmetode — alt var særlig kan hende den gang anderledes. Den lille by ved Weseren var urgammel — vollene stod ennå fra 30 årskrigen tid. Det militære element behersket gatebilledet, dog kanskje på en litt annen måte enn nu. Når en løytnant gikk fra kasernen til kasinoet syntes jeg lille gutt at det var som selve solguden åpenbarte sig og jeg fant at det måtte være det høieste i livet å kunne gå i slik gild uniform med sablen klirrende over brostene! Det er uforglemmelig —

Og det er sommerdagene også med morgensol over Bygdøy med Oscarshalls hvite slott mellem de grønne trær lysende over de små stålblå bølger. Landskapet var enklere den gang enn nu, ikke så «pryd» med bebyggelse, men jeg vil slutte nu for denne gang for ikke å fornærme arkitekter og byggmestere til hvis laug mine forfedre har hørt.

(Fortsettes).

F. F. M.

Hvad er „The New Deal“—?

Valgene i U.S.A. har fått et bestemt uttrykk til å svirre om ørene på oss — vi kan ikke åpne en avis eller har ikke kunnet gjøre det i den siste tid uten at vi har sett heftige diskusjoner for eller imot «New Deal» hver gang valgene i U.S.A. og Roosevelt blev nevnt, idet det med en irriterende selvfølgelighet blev gått ut fra at alle visste hvad dette mystiske begrep i og for sig dekket. Det blev nesten halvveis flaut å røpe sin uvitenhet om det, og for å forskåne «St. Olav»s lesere for dette mindreverdkompleks, som de forskjellige blads utenriksmedarbeidere høist uberettiget syntes å være blitt enige om å fremelske, skal vi herved bringe en liten redegjørelse for det.

Slagordet «The New Deal» er opprinnelig et uttrykk hentet fra kortspill, hvor det betyr å stokke og gi, og derfra gått over til å betegne kravet om statens innsats til gunst for den nødstedte del av befolkningen i U.S.A. Inntil dette krav opstod hadde det hersket fullkommen individuell frihet for fastsettelse av lønninger og arbeidsvilkår og staten hadde, bortsett fra trustlovene, holdt sig fjernt fra alle inngrep i den private økonomi. Presidenten inntar jo på langt nær så sterk en stilling som i andre parlamentarisk styrte land, idet senatet tviholder på sine rettigheter. Inntil for ganske nylig spilte dette dog ingen større rolle, da alle Roosevelts forgjengere har praktisert et forholdsvis friksjonsløst samarbeid med senatets vilje som den avgjørende faktor. Sosialistiske og kommunistiske tendenser fikk derfor heller ikke noen tilslutning, hvortil forøvrig den almindelige sikre økonomi og høie levestandard bidrog sitt.

Men så inntraff den økonomiske verdenskrise med stigende arbeidsløshet og dessuten for U.S.A.'s vedkommende ledsaget av katastrofer som særlig hårdt rammet farmerne. Og «New Deal» trådte i kraft — Roosevelts radikale økonomiske og sociale politikks mest gjennomgripende uttrykk. Gjennom N.I.R.A. — National Industrial Recovery Act blev den mest egoistiske privatrett regulert ut fra sociale og berettigede hensyn. Denne lov representerer den moderne samundsretts triumf overfor den liberale individualisme — men Roosevelt er gått videre. Han måtte for å gjennomføre New Deal sikre sig mot at U.S.A.'s juridiske institusjoner i tilfelle prosess skulde avsi dommer som støttet privatinteresesene, og da det vilde ta for lang tid å få de nødvendige forholdsregler gjennomført ad forfatningsmessig vei foretrakk han å gå administrativt til verks. De øverste domstoler blev fornyet ved tilføren av yngre krefter, men senatet tilgav ham ikke denne selvrådighet.

Imidlertid er det jo ingen skarpe grenser mellom U.S.A.'s store partier: det demokratiske og det republikanske, og i begge partier har New Deal tilhengere og motstandere. Selv om det nu ser ut til at

Roosevelt har lidt et nederlag ved at hans parti har tapt 80 plasser i representanthuset og 8 i senatet, så har det dog fremdeles det store flertall. Men som sagt — dette betyr ikke at «New Deal» har det. Først når de lovgivende makter atter trer sammen vil det vise sig om Roosevelts samfundsgavnige regulering av privatkapitalismens maktområde har fremtiden for sig.

Nordpolsbiskopen og hans hjord.

I et års tid har den apostoliske vikar for Hudson-Bay, biskop *Turquetil*, befunnet sig i Europa for å unde sig den hvile hans lange virksomhet som «Nordpolens misjonær» har gjort ham så vel fortjent til. Like inntil for kort tid siden har den nu 70-årige overhyrde bodd i Rom, hvor generalkapitlet for den orden han tilhører befinner sig, men nu omgås han med planer om å vende tilbake til den evige is' rike, hvor det nordligste bispedømme i verden har hjemme.

Sett ut fra moderne menneskers synspunkt er det noe eventyrlig over denne biskops liv — og den som ser nærmere til vil opdage at det inneholder en årrekke av ofre og mot som ikke kan måles med almindelige mål! Hver eneste dag har han måtte kjempe mot en ubarmhjertig natur og mellom mennesker, som det nesten har vært umulig selv for en erfaren sjelesørger å få kontakt med. Sammen med sine eskimoer har biskop *Turquetil* i 55° kulde måtte jage hvaler og likesom sine sognebarn ernært sig av sælkjøtt, bodd i snehytter og betjent sig av selvalgte jakt- og fiskeredskaper. Den verden som han hadde forlatt, kom han kun en sjelden gang i berøring med gjennom pelshandlere eller en eller annen omflakkende forbrytertype.

I august 1900 innskibet den nuværende apostoliske vikar over Hudson-Bay, den gang en ung oblatmisjonær, sig til Kanada. Han hadde fått anvist Caribu som bestemmelsessted og etter en seilads på fem uker nådde han dertil men kun for å finne at anglikanske misjonærer allerede hadde nedsatt sig der og påbegynt arbeidet blandt eskimoene. Oblatpateren reiste derfor videre nordover og kom til den «sovende øy», hvor eskimoene oppholder sig når de skal innbytte sine polarrever med fiskeredskaper. Men han kommer for sent dertil — alle hyttene står tomme og beboerne er reist tilbake. Misjonæren følger etter dem og kommer til steder hvor all vegetasjon hører op og menneskene lever kun omgitt av is.

Ved århundrets begynnelse fantes det ennu på disse nordlige strekninger martyrer for videnskap og tro — menn som blev overfalt av de innfødte og drept. Hver eneste dag kunde den unge misjonær bli ramt av en lignende skjebne. Først kretset eskimoene

nysgjerrig om ham på avstand, så våget de sig nærmere og innledet en samtale som bragte klarhet over hvem han var og hvad han vilde. Merkelig nok vant han snart deres tillit og han grunnla sin stasjon i Chesterfield på Hudson-Bays vestlige bredd — det kalleste sted i verden hvor enn ikke de herdede pelsjegere vilde bo. Han fikk tømret til sin barakke fraktet ad floden, og om den skjøt 22 eskimohytter op, hvis beboere imidlertid blev hårdt hjemsoekt av sykdom. Den unge misjonær bragte dem imidlertid foruten evangeliet også hjelp for deres legemlige lidelser. Han utdelte medisiner, rensset og forbant veskende sår, som skyldtes den grenseløse urenslighet, og satte dem litt efter litt i forbindelse med kulturen, dels gjennom det skib som en gang om året bragte ham varer, bøker, levnetsmidler o. l. — og dels ved å oprette en slags postgang, hvor riktignok det nærmeste poståpneri lå 1000 mil sydligere men som det dog blev opholdt en forbindelse med gjennom eskimoer og senere indianere som tjente som «bud». Til og med lærte han barna å lese og skrive!

Helt til 1916 var han alene — så fikk han en medarbeider. Vinteren 1920 var forferdelig og hungersnøden så stor at eskimoene i fortvilelse måtte slakte sine kostbare hunder. I 1926 fikk stasjonen sitt eget skib og ved dets hjelp kunde de oprette et nytt centrum for sin virksomhet — ennu lengre nordpå! Efterhvert kom det et hospital — en bilslæde lettet samferdslen — et radioapparat skaffet dem forbindelse med verden. Man skulde tro at dette også vilde vekke lengslen efter denne verdens mange goder, men det viste sig her som ofte ellers, at da misjonæren vendte tilbake til civilisasjonen var det kun for stadig å lenges tilbake til det sted, hvor hans livs virke var nedlagt. Som 70-årig vender biskop Turquetil derfor «hjem» til sin hjord ved Nordpolen og forlater for dens skyld den evige stad for godt.

Det hender i Paris.

I tidsskriftet «Mercure de France» for november iår, forteller en orientalsk student, Hoang-Xuan-Nhi, om følgende gripende og så typisk parisiske oplevelse:

«Det var en festdag utpå aftenen at jeg gikk opover «Avenue d'Orléans» for å komme hjem til studenterbyen, (Cité Universitaire). Da la jeg merke til små mørke grupper av folk her og der på fortauet hvorfra høstes musikk. Jeg nærmet mig den minste gruppen, tiltrukket av et trekkspills melankolske hulken. For en helt igjennem menneskelig forestilling jeg blev vidne til! (For mig vil menneskelig si storslått.) Støttet op mot husveggen satt en arbeider og spilte med ansiktet mot himmelen. Han hadde mørke briller, uten tvil var han blind og like sikkert skjulte han med hensikt uttrykket av elendighet i sine øine. Ved fottene hans stod en skål med noen nikkelstykker. Idet jeg la min skjerv i den, sa jeg for mig selv: O fattigdom, du som først inspirerte livets bitterhet i Buddha og som er det kjennemerke under hvilket du viser dig for mig — her sitter en arbeider

og spiller trekkspill for å tjene til livet og vender ansiktet mot himmelen! Hvilken åpenbaring: skjønnhet og verdighet endog i fattigdommen i så høi grad at jeg spør mig selv hvorfor jeg skulde ønske tilintetgjørelsen, det vil si utslettelsen av denne verden og menneskene, når det allikevel finnes ophøiethet i ulykken.» — —

Denne student fra det fjerne Østen blev altså slått av den personlige storhet hos den fattige stakkaren, så helt ulikt de utslag av fattigdommen han hadde sett i sitt hjemland.

Historien fikk undertegnede fra det høie nord til å tenke på lignende episoder og at felles for dem alle er nettop den verdighet og meget ofte den humor, hvormed de franske kunde møte ulykken. Deres evne til lynrapt å opfatte en situasjon og komme med en treffende bemerkning er vel kjent nok, men følgende er allikevel helt pussig i sin konsise og snaue form:

Vi stod tre norske blondiner sammen i vestibylen til et teater i Paris og snakket, da en liten franskmann med øine spillevende av munterhet plutselig dukket op midt imellem oss og sa: «Grieg — Grieg — —?» Og borte var han igjen før vi med vår norske treghet fikk somlet oss til et svar.

Kanskje ante han ikke annet om Norge enn at det er et land langt mot nord som avler lyse piker og kan telle den verdenskjente kunstner Grieg blandt sine landsmenn. Men det var nok for ham til å få sagt den rette ting på rette sted. Forhåpentlig forsikret våre smilende ansikter ham om at han hadde rett i sin antagelse.

K. R.

Bokanmeldelser.

Av E. D.-V.

Peter Egge: «Den sommeren —». (Gyldendal Norsk Forlag).

Egge har kalt sin bok en roman, men det er litt å seile under falsk flagg. Det er en fortelling — en stille lavmælt beretning om et liv som *leves* en eneste kort hektisk sommer — siden er det bare reaksjoner på omgivelsenes krav, med en dyp undertone av det som kunde ha vært men aldri blev. Peter Egge er en klok mann, som vet at selv det almindeligste levnetsløp har sin dype grunn i noe personlig som kun eksisterer i denne skikkelse én eneste gang i hele jordens historie, og at intet menneske derfor er uten interesse, hvor uinteressant enn tilsynelatende dets ord og dets handlinger er. Han gir trofastheten, troskapen dens rette plass i tilværelsen, idet han klarlegger hvor uavhengig den i grunnen er av alle ytre forhold da den suverent kan fornekte alle krav om personlig lykke i forbindelse med den idé eller det menneske som er dens gjenstand, dens mål, fordi den er en verdi i sig selv og derfor bringer lykke ved sin blotte eksistens.

Alle personer i denne bok representerer forskjellige sider av trofasthetens vesen og derfor har Eidem rett når han kan forkynne på sitt dødsleie: «Alle ting forandres i denne verden, men i menneskenes hjerter forandres aldeles intet.» Den som har nådd dette erkjennelsestrinn har loddet dypt ned i kjærlighetens innerste vesen og har bevist sin rett til som kunstner å ta til motto det Egge har satt over denne bok: «Es ist eine alte Geschichte. Doch bleibt sie immer neu .....»

Emil Ludwig: «Roosevelt». En studie over lykke og makt. Oversatt av P. A. Munch. Med en innledning av Arvid Brodersen. (Aschehoug & Co.)

«Hvem det enn blir president — Amerika blir ikke ferdig med Roosevelt så snart. Han står for det brede folk som dets fører i nødens år og tross alt er han likevel et samlende og forsonende midtpunkt .....» sier Arvid Brodersen i sitt forord til denne bok — og boken selv gir en uttømmende forklaring av hvorfor det er slik at Amerika ikke «blir ferdig» med sin nuværende president så snart og så lett. Det er en biografi — en så vidt man kan dømme absolutt sannferdig biografi — og allikevel er den mer dramatisk enn mangt et berømt drama og dens hovedperson i all sin sunde nøkternhet mer spennende og langt mer interessant enn selv en Shakespeares mest omdiskuterte helteskikkelser. Les hvorledes Roosevelt overviner den lammelse som vilde ha slått et mindre energisk og viljefast individ fullstendig ut — og hvorledes han oppfatter sin makstilling: «først da jeg blev ansvarlig for samfundet forstod jeg helt ut meningen med de ti bud».

Nei, les ikke bruddstykker — les *hele* boken. Les og lær —!

Den er utmerket oversatt av P. A. Munch og de mange og velvalgte illustrasjoner bidrar meget til å levendegjøre en av vår egen tids største og mest sympatiske personligheter for oss.

St. Elisabethsøstrenes

Basar.

De kan rekke det ennå —!

Altså rekke å gå innom Odd Fellowbygningen og få en chance til å vinne — ja, hvor skal vi begynne og hvor skal vi slutte når vi skal nevne noen av de mange vakre, nyttige, hyggelige eller morsomme ting De kan erhverve Dem for en 10-øre? Har De ikke lyst på et første-klasses radioapparat —? et skjønt middagsservise —? flere do. kaffeserviser —? diverse praktfulle håndarbeider, dukker, sølvgjenstander m. m. m. m. m. ....? Men især: har De ikke lyst til å støtte de stillfarne, kjærlige og opofrende Elisabethsøstre til å realisere sine planer om et godt og koselig hjem for eldre? Det har De sikkert!

Og skulde De allerede ha vært på basaren, var det så ikke en tanke om De på den hellige Elisabeths egen dag, lørdag 19. november, bevilget Dem selv en ekstratur innom basaren og noen ekstrachanser hvad gevinst angår?

Lykke til!

Herhjemme —

Oslo. St. Halvardslaget holdt søndag 6. novbr. familieaften med foredrag og hyggelig samvær. Foredragsholderen frk. M. Solum holdt et kort og interessant kåseri fra sin reise til Finnland. Pianisten M. Nordheim underholdt oss med deilig pianospill. Monsignere Snoeys bæret oss med sitt nærvær og blev hyldet av formannen i en liten tale, som han besvarte omgående og fortalte om hvor hjertelig mottatt han hadde blitt i Oslo. Velkommen igjen, Monsignore! Aftenen var hyggelig, men søndagens triste begivenhet undlot selvfølgelig ikke å gjøre sin virkning.

A. O.

— og derute

Italias nye jødelover. Den italienske regjering har vedtatt det fascistiske storråds beslutning angående den jødiske rase, som derved får lovs makt. Herefter er det forbudt en italiensk borger av arisk rase å inngå ekteskap med en person, som tilhører en annen rase, men er italiensk borger. En italiensk borger kan ikke gifte sig med en utlending uten tillatelse av innenriksministeren. Hvis ekteskapet inngås uten at en slik tillatelse foreligger, kan vedkommende idømmes op til 3 måneders fengselsstraff og op til 10 000 lire i bøter. Det vil under ingen omstendigheter gis tillatelse til de personer som er ansatt i statens civile eller militære administrasjon. Også de italiener, som bor utenfor kongeriket Italia må holde sig disse bestemmelser etterrettelig.

Herefter vil jødene bli holdt utenfor en hel rekke stillinger i Italia. De vil ikke kunne få embeder i den civile eller militære administrasjon eller i det fascistiske parti eller organisasjoner og institusjoner, som er avhengig av staten. Jødene vil ikke bli innkalt til vernepliktstjeneste.

Jøder skal ikke lenger kunne undervise italienske barn eller være formyndere for dem, og de skal ikke kunne ha arisk-italienske tjenestefolk.

Utenlandske jøder må ikke ta fast bopel i Italia eller dets besiddelser i Egeerhavet og Libya.

Utgravningene i St. Johannes-basilikaen i Rom er blitt besøkt av deltagerne i den internasjonale kongress for kristelig arkæologi, som har uttrykt sig meget begeistret over deres store betydning. De har pågått i fire år, og det er første gang at Laterankirkens underjordiske hvelv blir undersøkt. Store rum er allerede avdekket og man har funnet freskomalerier, marmorskulpturer og innskrifter som bekrefter bygningens høie alder.

Inntil nu er man kommet til følgende resultater:

1. Den nuværende Laterankirkens beliggenhet er nøiaktig den samme som den oprinnelige, bygget av Konstantin. Ved utgravningene har man fastslått dens arkitektoniske form, utsmykningen, avstanden mellom søilene, buenes spennvidda og mange andre enkeltheter.
2. Basilikaen blev bygget av Konstantin på det samme sted hvor den vakre, store kaserne lå som Septimius Severus hadde bygget for den keiserlige garde. Denne kaserne, hvis eksistens omtales allerede år 197, blev revet helt ned og basilikaen bygget hvor den hadde ligget. Derfor har den ingen grunnmur. — 3. Kaser-

KVINNENS VIRKE -- FOR HJEM OG KIRKE

Cirkulære nr. 4
etter 5. landsmøte.

Til N.K.K.F.s ledd og enkeltmedlemmer.

L. v. J. K.

Kjære trosfeller.

Vi har i det siste år fra Den Internasjonale Unions kontor mottatt en rekke spørreskjemaer, som med tilhørende svarskjemaer fra oss skal fremlegges på Unionens kongress i Rom n. å.

Under vår besvarelse av sociale skoler etc. kom jeg til å tenke på at disse opplysninger også måtte kunne nyttiggjøres av en del av våre medlemmer. Jeg tenker da spesielt på dem der vil søke sosialt arbeide som selverhverv. Jeg har derfor — som det fremgår av innlagte bilag — gjort et utdrag av de vesentligste svar, hvorav jeg tror De vil kunne danne Dem en mening om hvilke kunnskaper der forlanges for å nå frem i de forskjellige sociale fag og likeledes til hvilke skoler De bør henvende Dem.

Jeg henstiller til alle dere som har med ungdom å gjøre: Få dem interessert for sociale tiltak, lær dem å forstå at det kan være en dobbeltvinning å nå frem til en social posisjon, altså ikke bare som levebrød, men i eventuelle tilfeller å kunne fremsette sine krav og meninger ut fra vårt synspunkt i de mange spørsmål, som i vår tid er oppe om kvinnens stilling, hjem m. fl.

Og så kjære medlemmer, må jeg få lov til å minne om vår **KRONERULLING**. Det er et år siden vi blev enige om, at en krone denne ene gang skulde

nen var bygget over gamle, romerske patrisierhus, som hadde vært prydet med malerier og skulpturer, hatt ovner og avløpsrør.

Alle de større kunstgjenstander er blitt på stedet hvor man fant dem, mens de mindre er samlet og utstilt i to saler ved siden av basilikaens korsgang. Utgravningene skal nu fortsettes under kirkens sideskib.

Katolsk skolevesen i Nederland. Årboken for katolsk ungdoms undervisning i Nederland er utkommet og viser at antallet av katolske skolebarn i katolske skoler er steget til 494,433 pr. 1. januar 1938 fra 144,594 i 1920. I sammenligning med elevantallet i de offentlige ikke-

ydes ekstra for vår felles sak. Alle som har glemt dette anmodes om velvilligst snarst å innsende beløpet til vår kasserer:

Frøken Asta Kjellerød Hansen,
Thor Olsensgt. 4 III, Oslo.

Som De vil ha sett av vårt forrige cirkulære skal vi gi rapport til Den Internasjonale Unions kontor om med hvilken interesse forslaget til vår felles sonekommunion blev mottatt og i hvilken utstrekning medlemmene deltok.

Alle utenbys boende som ennå ikke har etterkommet denne anmodning må pr. omgående innsende sin rapport, for at vi snarest kan få den videresendt.

Med vennlig hilsen
Anna Bonnevie,
formann.

Bilag til dette cirkulære.

Svar på Den Internasjonale Unions spørreskjema angående sociale assistenter.

1. I Norge betrakter vi utdannede sociale assistenter som absolutt påkrevet, da de først som utdannet i sitt spesielle fag kan gjøre den fulle nytte for sig.
2. At de fleste kvinner med social utdannelse har fått en bedre forståelse av at der er oppgaver i samfundet best kan løses av kvinner — og at interessen i og med denne utdannelse er våknet for et mere asvarsbevisst arbeide såvel for hjem som for samfundet.
3. At kvinner har opnådd stillinger som uten social utdannelse vilde være utelukket for dem.
4. At de utdannede assistenter i arbeide efterhvert skal lære i praksis den art og det behov for socialt arbeide som er mest påkrevet for samfundet.
5. At arbeidet vil bringe kvinner inn i stillinger som kan være til gagn for kristelig og moralsk fremgang.

konfesjonelle skoler hevder de katolske skoler sig utmerket — i de offentlige skoler er elevantallet sunket fra 500,768 i 1920 til 417,321 i 1938.

Nederlands apostel feirer jubileumsår. I 739 døde Nederlands apostel den hl. Willibrord og jubileumsåret er blitt hoitidelig innledet med en pontifikalmesse, celebrert av erkebiskopen av Utrecht mgr. de Jong i katedralen i Utrecht. Aret skal feires som et nasjonalt minnear og sommeren 1939 vil det bli avholdt en stor St. Willibrordutstilling i Utrecht. Helgenen ligger begravd i Echternach i Luxembourg, og også der vil det derfor finne store kirkefester sted.

Svar under sociale skoler og undervisning.

Norske Kvinners Nasjonalråds kurser er ett-årige og gir almenutdannelse. Den teoretiske undervisning er:

Norsk historie, social lovgivning, samfundslære, psykologi og pedagogikk, socialøkonomi, rettslære, social statistikk, personlig- og bolighygiene.

I praktisk arbeide undervises i:

Elementær sykepleie, barnestell, regnskapsførsel, boliginspeksjon, kurser i sang og friluftleker.

I tre måneder av året har elevene praktisk arbeide ved social institusjon. De deltar i alt forefallende arbeide, fra almindelig rengjøring til den pedagogiske behandling av barn. De må delta i arbeidet på spedbarnshjem, barnehjem, feriekolonier, skolehjem, tvangsskoler og gamlehjem. Enn videre deltar de i social inspeksjon eller tar kontor- og sekretærarbeide ved en social institusjon. De er tilstede ved rådsmøter og går med de kvinnelige konstabler på deres nattpatrulje, besøker en rekke sociale institusjoner, f. eks. fengsler, vernehjem, fabrikker o. a.

For å bli optatt i kursene må man ha almindelig skoleutdannelse, men da kursene er overtegnet blir ansøkerer med artium eller noe kjenneskap til socialt arbeide først tatt i betraktning. — Alder 21—35 år.

Barnevernsakademiet, Oslo, Colletsgt. 35 har ett-årig utdannelse.

Undervisning i teori:

Småbarn-psykologi, pedagogikk, norsk, møteteknikk, eventyrfortelling, kostlære, naturstudier, konsentrasjonsundervisning, samfundslære, regnskapsførsel.

Teknikk:

Modellarbeide, sløid, sanglek, tegning, rytmikk, sang, stemmedannelse, fritidsbeskjeftigelse for større barn.

Det praktiske og det teoretiske arbeide går hånd i hånd slik at elevene får anledning til å praktisere sine teoretiske kunnskaper på barna. Dette finner sted ved en del av byens barnehjem og barnehaver.

Betingelser for å komme inn på Barnevernsakademiet er: Middelskole-eksamen, ett-års spedbarnsutdannelse og praktisk erfaring i å stelle med barn i 3—7 års alderen.

Barnevernsakademiet er privat tiltak, støttet av Norsk Forening Til Fremme Av Forsorg For Barn. Elevene betaler kr. 400.— pr. år.

Norge har 65 statsunderstøttede husmorskoler, beliggende på landsbygdene med internater, optar elever fra 18 års alderen, og dertil har 17 byer og 7 bygder kommunale husmorskoler.

Optagelsesbetingelsene er: Gode folkeskolekunnskaper, lægeattest for god helse og attest for moralsk vandel.

Undervisninger er:

Praktiske fag: Matstell, rengjøring, vask, strykning, søm, strikking, vevning o.s.v.

Teoretiske fag: Norsk, regning og regnskapsførsel, naturfag, kosthold, kjemi, helselære, syke- og barnestell, havebruk, opdragelselære, samfundslære, elektrisitetsens utnyttelse i hjemmene, spedbarnstell teoretisk og hvor det er mulig også praktisk.

Statens lærerinneskole på Stabekk pr. Oslo utdanner lærerinner til husmorskoler o. l. Skoletidens varighet er 2 år.

Oslo kvinnelige industriskole er et ledd i socialt arbeide.

Pressemeddelelse

fra

Den internasjonale katolske kvinneliga, 3. nov. 1938.

Ligaens styre har vært samlet i Paris i sekretariatet til en av de tilsluttede organisasjoner: «Institut Social Familial Ménager.»

Møtet blev åpnet med messe med kommunion for ligaen, celebrert av mgr. dr. J. Hoogveld i det kapell som tilhører institusjonen.

Dagsordenens hovedpost var fastsettelsen av programmet for den internasjonale kongress i Rom, påsken 1939.

Kongressen for de unges gruppe vil bli holdt før de eldres, nemlig den 11., 12. og 13. april. Denne gruppes hovedtema vil bli «Erobringens Apostolat», som igjen er inndelt i følgende punkter: «Vår verdenbevegelse», «Vår levende katolske aksjon», «Utdannelse til Apostolatet», «Våre erobringsselter» og «Apostolisk barmhjertighetsarbeide».

Kongressen for de eldres gruppe vil finne sted den 14., 15., 16. og 17. april, med «Den katolske kvinne og fornyelsen av vår tids samfund i kristendommens ånd».

Grunnlinjene for dette arbeide blev satt op under studieuken i Bryssel våren 1938.

Kongressen vil bli åpnet med messe, under hvilken hans eminense kardinal Pizzardo vil holde et foredrag om: «Den katolske aksjon og dets medlemmers bidrag til samfundets kristne gjenoprettelse.»

Som innledning til kongressens diskusjoner vil Unionens åndelige rådgiver, mgr. dr. J. Hoogveld gi en fremstilling av arbeidene i Bryssel. Derefter vil man drøfte de beste metoder til —

- 1) å realisere de lovformelige krav som de katolske kvinner kan gjøre gjeldende m. h. t. utdannelse,
- 2) å forberede den katolske kvinne til hennes virke i familielivet,
- 3) å gi katolske kvinner innenfor alle stender den beste sociale utdannelse,
- 4) å øve innflytelse på samfundet m. h. t. moral og hygiene,
- 5) å utdanne kvinnen til hennes reelle og spirituelle oppgaver som mor.

Kongressen vil bli avsluttet med sakramentsandakt, hvorunder hans eksellense mgr. Besson, biskop av Lausanne, Genf og Fribourg vil holde et foredrag om «Kristendommen reiser sig mot en hedensk verden».

Efter Ligaens rådsmøte vil følge en kongress av «Det internasjonale katolske forbund til beskyttelse av unge piker.»

Foruten dette hovedarbeid har styret under sitt møte i Paris beskjeftiget sig med forskjellige undersøkelser vedrørende andragender om tilslutning til ligaen, samarbeide med «det internasjonale katolske kringkastingsforbund», rapportene fra ligaens delegerte ved de av Nasjonenes Forbunds nedsatte kommisjoner som skal studere kvinnens og det illegitime barns stilling i samfundet.

Dessuten blev det fremlagt rapporter fra en del internasjonale stevner, hvor ligaen har vært representert.

M. Romme,
sekretær.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.